

LUD

Wychodzi dwa razy na tydzień: w wtorki i piątki, wieczorem

Wydawca i Redaktor: Ksiądz Jan Paika

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8—11 godz. rano i od 1—5 godz. po południu.

PRENUMERATA: W Brazylii 15000 płatna zgóry; w Argentynie 6 pezów w Polsce 14 zł.; w Ameryce Południowej 2.50 dolary; w Urugwaju 4 pezy urugwajskie

Adres Redakcji: Kurytyba — Avenida Dr. Jayme Reis, Nr. 533

Adres dla listów: Kurytyba — Caixa postal 155 — Paraná — Brasil

Adres telegraficzny: Redação 'Lud' Kurytyba

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko zgóry płatne.

Do 3 cm. szerokości przez 1 lam do 3 razy 5000
Od 1 „ „ 1 „ za każdy raz na stronie ogłoszeń 3000
Od rocznych ogłoszeń zgóry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 lam 3000
Ogłoszenia w tekście według umowy

CENA NUMERU 300 rejsów.

W Kurytybie do nabycia w sklepach pp.: R. Piekarska - Kubisa i Floreckiego.

W mieście São Paulo: w księgarniach poczyt. głównej; Eatação Luz, Sorocabana i Braz.

W Porto Alegre: agent Grzegorz Kulesza - Filho, Rua do Parque 481.

Jornal polonez "LUD", publicações a noite
terças e sextas-feiras

J. E. Ks. Arcyb. D. Attico Euzebio da Rocha

METROPOLITA ARCHIDIECEZJI KURYTYBSKIEJ

Dzień jutrzejszy przejdzie do historii Parany; jest to dzień ingresu czyli przyjazdu do archidiecezji kurytybskiej, nowego, czwartego z rzędu, arcybiskupa, J. E. Ks. Arcybiskupa D. Attico Euzebio da Rocha; w tym samym dniu, Jego Ekscelencja obejmie rząd archidiecezji kurytybskiej.

Z okazji tak wielkiej uroczystości przypomnijmy sobie także archidiecezji kurytybskiej.

W 1892 r. Stolica Apostolska utworzyła w Paranie, z siedzibą w Kurytybie, osobną diecezję. Przedtem cała Parana należała do archidiecezji S. Paulo.

W 1929 r. diecezja kurytybska została zmieniona na archidiecezję.

Obecnie do archidiecezji kurytybskiej należą diecezje: Jacareinho i Ponta Grossa oraz prelatura we Fóz do Igassu z arcybiskupami: J. E. ks. biskupem Fernando Taddei (ze Zgromadzenia Księży Misjonarzy) J. E. ks. Antonio Mazzara i administratorem apostołskim J. E. ks. Pralatem Wilhelmem Tietzkim, naszym rodakiem, (ze Zgromadzenia Księży Słowa Bożego).

Archidiecezja kurytybska liczy 886.718 dusz; parafii posiada 32; księży święckich 17, wielu jednakże z nich przebywa poza archidiecezją; 6 księży jest pochodzenia polskiego.

Ponadto w archidiecezji pracują kapłani około 10 zgromadzeń i zakonów, między nimi dwa polskie: Księża Misjonarzy i Księża Słowa Bożego.

Pierwszym biskupem utworzonej dnia 26 maja 1892 r. diecezji kurytybskiej został ks. Biskup Józef de Camargo Barros; zorganizował on nową diecezję, złożył seminarjum duchowne, złożył seminarjum polskie.

Dla emigracji polskiej był bardzo życzliwy; on to, chcąc zapewnić Polakom w Paranie stałe duszpasterstwo w języku

polskim, zwrócił się z prośbą do władz Zgromadzenia Księży Misjonarzy w Krakowie o przysłanie księży z Polski.

Ks. Biskup Józef de Camargo Barros rządził diecezją kurytybską do roku 1903; w tym to bowiem roku został zamianowany przez Stolicę Apostolską arcybiskupem São Paulo; świątobliwy ten arcybiskup zmarł wkrótce śmiercią bohaterką w 1906 r. na statku "Sirio", który w owym czasie zatonął.

Drugim arcybiskupem kolei został w 1904 r. ks. Duarte Leopoldo e Silva; rządził diecezją kurytybską tylko trzy lata, został bowiem przeniesiony na stolicę arcybiskupią do São Paulo, na której do dziś dnia zasiada.

Trzecim arcybiskupem był ks. Arcybiskup Jan Franciszek Braga; objął rząd diecezji w 1908 r. i sprawował je aż do zeszłego roku, t. j. przeszło 27 lat; za jego czasów w 1929 r. diecezja kurytybska została

podniesiona do rzędu archidiecezji, a jej zwierzchnik otrzymał godność arcybiskupa metropolity.

W ciągu długoletnich rządów ks. Arcybiskupa Bragi, życie religijne w Paranie rozwinięło się wysoko. Nietylko szereg zgromadzeń zakonnych przybyłych z Europy wzmacniło szeregi duchowieństwa, lecz także przybyło sporo miejscowych powołań, o które gorliwie się troszczył. Zbudował piękny gmach na pomieszczenie kurji arcybiskupiej.

Dla swych diecezjan, bez względu na pochodzenie, był sprawiedliwym i dobrym; życzliwie odnosił się do wychodźstwa polskiego i księży polskich; na równi z innymi, powierzał im pracę duszpasterską, a nawet brał ich do zarządu archidiecezji.

Czwartym z kolei arcybiskupem Kurytyby będzie J. E. Ks. Arcybiskup Attico Euzebio da Rocha, którego podobiznę z okazji Jego ingresu do archidiecezji, zamieszczamy.

Dostojnego Arcybiskupa serdecznie, po synowsku, witamy, życząc Mu by Pan Bóg błogosławił jego rządowi na stolicy arcybiskupiej.

Szczęść Boże!

Redakcja.

ŚWIATOWY PROTEST ŻYDÓW W POLSCE

ŻYDOWSKI MONOPOL UBOJU BYDŁA UPADNIE

Od kilku miesięcy stała się głośną w całej Polsce sprawa uboju bydła koszerne dla Żydów.

Już od dawna podnosiły się głosy protestu przeciw znęcaniu się nad zwierzętami; żydowscy rzeźnicy bowiem, jak wiadomo, zadają rany zwierzęciu przeznaczonemu na ubój, powoli, ażeby wypłynęła wszystka krew.

Żydzi usprawiedliwiali tego rodzaju znęcanie się nad zwierzętami przepisami swej religii. Uczeń katolicki jednakże wykazał, że ubój koszerne nie podpada pod przepisy Starego Testamentu.

W ostatnich czasach, sprawa uboju bydła wzięła inny obrót, a mianowicie względy

gospodarcze. Okazało się, że rzeźnicy żydowscy wyrobili sobie monopol na ubój bydła i dowolnie podnosili ceny na mięso koszerne, a co najważniejsze rzeźnicy koszerne pobierali bajeczne pensje za swą pracę, dochodzące do 1000 a nawet 1500 złotych miesięcznie.

Wiele jeszcze i innych przyczyn podnosiła prasa polska przeciw monopolowi Żydów na ubój bydła, które przyczyniały się do powiększenia kryzysu gospodarczego. To właśnie skłoniło posłankę Janinę Prystorową, żonę byłego premiera Aleksandra Prystora, do wniesienia w sejmie ustawy przewidującej zniesienie 400 letniego monopolu Żydów na ubój mięsa koszerne.

WNIOSEK POSŁANKI PRYSTOROWEJ W SPRAWIE UBOJU ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

Brzmienie zasadniczych artykułów projektu jest następujące:

Art. 1. Przy uboju w rzeźniach publicznych i prywatnych bydło, rogate, świnię, owce, kozy, konie, osły, muły i psy powinny być ogłuszone przed wykrawaniem.

Przepis niniejszy nie ma zastosowania w wypadkach nagłych, kiedy ogłuszenie jest nie wykonalne.

Art. 2. Zwierząt nie wolno wprowadzać na miejsce uboju przed zupełnym ukończeniem przygotowań, potrzebnych do naliczmiastowego uboju zwierzęcia.

Wykrawanie przy uboju może rozpocząć dopiero po całkowitem ogłuszeniu zwierzęcia.

Nie wolno oprawiać zwierzęcia przed stwierdzeniem jego śmierci.

Art. 3. W rzeźniach publicznych i prywatnych zabrania się doko-

nywania w obrębie rzeźni i hal mięsnej innego dzielenia sztuk zwierzęcych, niż na dwie podłużne połowy. Nie dotyczy to tusz zwierzęcych, przeznaczonych do przerobu w tej samej rzeźni, w której dokonano uboju.

Wypuszczanie w rzeźni, jako też wszelki transport (oddawanie, przyjmowanie i wykonywanie transportu) poza obrębem rzeźni (tuszy mięsnych surowych) dzielonych inaczej, niż przewiduje ustęp (1), jest zabroniony. Nie dotyczy to transportu mięsa wieprzowego, oraz na cele konsumpcji we własnym gospodarstwie domowym oraz w zakładach gastronomicznych.

Art. 4. Szczegółowe przepisy, dotyczące sposobu uboju zwierząt wymienionych w art. 1. wymyśla w drodze rozporządzenia

Ujęcie głównego przywódcy komunizmu KAROLA PRESTESA

Dzienniki rioskie zamieszczają bardzo obszernie wiadomości dotyczące okoliczności w jakich ujęto głównego przywódcę ostatniej rewolucji komunistycznej Carlosa Prestesa.

Już od dawna czujna policja rioska, na czele której stoi dzielny szef policji kapitan Felinto Müller, operując się na pewnych faktach, powzięła przypuszczenie, że szef komunistyczny ukrywa się w Brazylii i przygotowuje nowy zamach. Nie łatwo jednak było wpaść na jego ślad, Carlos Prestes jest bowiem ogromnie sprytny i przebiegły.

PIERWSZE ŚLADY

Pomimo długich daremnych poszukiwań policja nie zniechęciła się w poszukiwaniach. Pewnego dnia dostał się w ręce policji niejaki Allan Baron; wzięty w ogień krzyżowych pytań, Allan Baron przyznał się, że jest komunistą, a nawet policja zdołała wydobyć od niego wiadomość, gdzie znajduje się wódz komunizmu Carlos Prestes.

WYKRYCIE KRYJÓWKI CARLOSA PRESTESA

Kiedy policja wpała na ślad dawno poszukiwany już nie trudno było jej dokonać reszty, trzeba jednak było zachować wszelkie ostrożności ażeby przedwcześnie nie spłoszyć ptaszka.

Najbliższy wywiadowca policyjny Galvão wraz z swymi pomocnikami udał się do domu wskazanego przez więzionego Allana Barona. Był to dom przy ulicy Honorio 279.

Gdy wywiadowcy policyjni przybyli do domu, gdzie mieszkał Prestes, znaleźli mieszka-

nie puste. Policja przeszukała całe mieszkanie; jeden pokój był zamknięty; na pukania wywiadowcy nikt nie odpowiedział, ani też nie dał żadnego znaku życia; dopiero gdy wytłumano drzwi i do pokoju wkroczył wywiadowca z rewolwerem w ręku, znajdujący się tam Carlos Prestes zawołał: "Nie zabijaj mnie, podajaj się!" Obok Prestesa stała kobieta, jak się później okazało jego towarzyszką Olga Meirelles.

DO WIĘZIENIA

Więzionego komunistę odwieziono natychmiast w piżamie na policję, gdzie natychmiast odebrano szesnastki i porównano znaki tożsamości. Przeszukano naturalnie cały dom, gdzie mieszkał Prestes i zabrano sporo korespondencji i dokumentów dotyczących ostatniej rewolucji komunistycznej. Wśród bagażu Prestesa znaleziono paszport otrzymany z Portugalii na wolny występ do Ameryki Południowej na nazwisko Antonio Villar i małżonki Mariji Villar, fotografie nalepione w paszporcie były Prestesa i jego kochanki Olgi Meirelles.

Ponadto ujęto jeszcze jednego komunistę Rudolfa Ghialdi.

OGROMNE WRAŻENIE

Więsień o ujęciu tak długo nieuchwytnego przywódcę komunistów Ludwika Karola Prestesa wywołały w całej Brazylii ogromne wrażenie.

Natychmiast gubernatorowie wszystkich Stanów pozostałi powiadomieni o uwięzieniu Prestesa.

Szef Policji rioskiej, kapitan Felinto Müller otrzymał moc telegramów z gratulacjami.

minister rolnictwa i reform rolnych w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych.

Art. 5. Kto wykracza przeciwko przepisom ustawy niniejszej, lub wydanym na podstawie art. 4, podlega karze aresztu do 3-ich miesięcy, lub karze grzywny do

3000 złotych, lub obu karom łącznie.

Orzecznictwo należy do władz administracyjnych.

Wniosek pos. Prystorowej w niedługim czasie rozpatrywany będzie w I. czytaniu na plenum Sejmu.

ŻYDZI PORUSZAJĄ CAŁY ŚWIAT W OBRONIE SWYCH PRYWILEJÓW

Żydzi wszelkimi sposobami postanowili bronić swego monopolu, najpierw uchwalili wyśtosować protest do rządu tej treści:

"Protestujemy dlatego, ponieważ to prawo będzie przekroczeniem konstytucji państwa, która gwarantuje wolność religijną wszystkim obywatelom — oznajmili przywódcy żydowscy w wywiadzie. — Gospodarcza sytuacja w Polsce pogarsza się z każdym dniem. Cierpienia gospodarze często w rezultacie powodują antysemityzm. Nie mamy żadnej nadziei, ażeby sytuacja się rychło polepszyła. Zmuszeni jesteśmy przeto milczeć w obawie przed pogromami. Żydzi polscy jednak łączą się w proteście przeciwko temu proje-

ktowi nowego prawa. Chcemy powiedzieć polskiemu narodowi, że bez względu na to, jakie kroki przeciwko nam powezmą, my i tak wszystko przetrwamy".

Ponadto rada rabinów w Polsce postanowiła wydać apel do żydostwa całego świata o zachowanie jednoczynowego postu protestacyjnego przeciw wnikskowi p. Prystorowej.

PROJEKT PRZEJDZIE

Niemna jednak w Polsce wątpliwości, że wniesiony projekt przez posłankę Janinę Prystorową w Sejmie przejdzie. Być może, że zrobione będą pewne poprawki, ale ustawa odrzucona nie będzie tak, jak domagała się tego żydzi. Przedstawiciel rządu polskiego ostrz-

mił, że skrupuły religijne żydów będą podtrzymane, by żydzi mieli dostęp koszerne mięsa, ale monopolu na bicia będą już w Polsce mieć nie będą jako pierwszy legalny krok do legalnej walki z konkurencją żydowską handlu.

Z Brazylii

WYDALENIE AWANTURNIKÓW

Policia rioska wydalila z kraju, jako elementy niebezpieczne dla porzadku publicznego, nastepujacych osobnikow: Ludwika Gutparakio, litawskiej narodowosci, Antoniego Asapara, argentyńczyka, Jakoba Narozkiego lub Narowskiego, lub Narowski, polski, Wilhelma Bocchio, włoska, Higginso Alonso Delgado, hiszpana, Hajda Glicker Narowska nazysajaca sie takze Hajda Glicker Narowskaja.

SZUKAL BIALYCH INDIAN

Pierwszy impuls do tego planu daly prawdopodobnie znalezione w archiwum państwowym w Rio de Janeiro pozostawione dokumenty, wedlug ktorych w gębl pralaso Matto Grosso lsnieja jeszcze ruiny metropolje bialych Indian, pierwotnych mieszkancow tych ziem.

Po dwóch niedostatecznie wyposażonych ekspedycjach Fawself w roku 1924-ym zdecydowal sie podjac trzecia doskonale przygotowana wyprawa, tym razem juz przy wspoldzialaniu szeregu angielskich instytucji i towarzyszy naukowych oraz ruznych brazylijskiego. Czolgem, zapozatrzonym w aparat radjonadawczy i karabiny maszynowe, wyruszyli w towarzystwie swego syna i pewnego młodego inżyniera w pralasy, i dotarli do okolic, zamieszkalych przez szczerpy Indian, ktorzy dotad nie widzieli bialego czlowieka. Przez dlugi czas nadchodzily co tydzien sprawozdania lskrowe do Towarzystwa geograficznego w Londynie. Od roku 1925 jednakże wszelkie wieści o podróznikach zamilkly.

Paraná

ZAMORDOWANIE DWÓCH ZNANYCH POLAKÓW

W ubiegla srodę p. Witold Wasilewski otrzymal z miejscowosci Arthur Bernardes nastepujacy telegram: »Zostali zabici ojciec i Rudolf. Przylezdzaj natychmiast, Cecylja».

Telegram nadala p. Cecylja Paola, a tresc odnosi sie do jej ojca Stefana Wolskiego i jej meza Rudolfa Paoli.

Jak wiadomo, obaj prowadzili w Dobrej Woli za Arthur Bernardes oraz zajmowali sie kolonizacja.

Przyzyna ich tragicznej smierci nie jest dotad znana.

POKEADY RUDY ŻELAZNEJ W PARANIE

Dziennik »O Dia« pisze: ze choc w obecnej chwili cala uwaga spoleczenstwa soga sprawa zrodle naftowych w Brazylii, to jednakże sa jeszcze i inne piekace kwestje jak n. p. sprawa pokladow rudy zelaznej, ktorzy Brazylija posiada w Paranie ogromne zloza lecz niestety nie sa eksploatowane. Zelazo sprowadza sie z zagranicy, placac za nie drogo. Pisaly kiedyś dzienniki z Rio S. Paulo i Minas, ze rzad nie moze korzysc z wlasnych pokladow, bo nie posiada dostatecznych srodkow transportowych.

Dziennik »O Dia« odpowiada na to, ze bogate poklady zelaza znajduja sie w Paranie w Antoninie, która przeciez posiada doskonaly port, tak ze transport zelaza bylby latwy i tani.

Silne mrozy nastaja w Polsce

Zima tegoroczna sprawila wszystkim niespodzianke. Jak dotad nie bylo wlasnie mroznow. Z roznych stron Polski zaczaly nadchodzic wiadomosci o objawach wiosny w postaci zakwitania drzew, motyli i t. p.

Nie nalezy sie jednak ludzi, ze mrozy juz nie powroca.

W ostatnich dniach Stany polnocne w Ameryce zostaly ogarniete fala niebawymych mrozow. Masy arktycznego powietrza splynely z obszarow arktycznych daleko na poludnie.

Podobna fala zimowego powietrza polarnego, plynacego z okolic podbiegunowych przez Rosje polnocna, zbliza sie do Polski od polnocnego wschodu. Czolo tej masy bardzo zimnego powietrza osiagnelo Dyneburg i Ryga, gdzie temperatura ob-

niyla sie do - 15 stopni. Za prawdopodobienstwem nastania wkrótce okresu mroznego przemawia rowniez koniecznosc wyrównania sie znacznej nadwyżki ciepla obecnej zimy, oraz zarejestrowane przez radijowe przyrzady samopiszace w obserwatorium w Jablonnie przesuniecie sie strefy zaburzen atmosferycznych nad Atlantykiem na polnoc. Miejsce dotychczasowych depresyj nad Rosja zachodnia, Polska i Niemcami zajmie obszar wysokiego oienienia, które sie nasunie z nad Rosji polnocnej.

Nie nalezy sie spodziewac na stania okresu mroznego w krótkim czasie gdyż temperatury spadna powoli. Nalezy przypuszczac, ze w lutym nastanie calkiem inna od dotychczas trwajacej mroznopogoda.

STODOŁA ZE ŚPIĄCYMI ROBOTNIKAMI W PŁOMIENIACH

Katastrofalny w następstwach pożar wydarzył się w stodole między Dębem i Chorzowem. Do stodoly tej, pełnej słomy, ochronilo się na noc kilku bezdomnych. Przez nieostrożność zapalila się w pewnej chwili słoma i stodola w krótkim czasie stanęła w płomieniach. Przybyła z Chorzowa straż

ogniowa zdolała wydobyc z ognia sześciu ludzi, wśród nich czterech z ciężkimi poparzeniami, tak, że musiano ich natychmiast przewiezic do szpitala. Po ugaszeniu pożaru ze zgliszcz wydobyto zwloki ledwego bezdomnego. Jest mozliwe, ze sa jeszcze dalsze ofiary w ludziach.

P. ANTONIO CARLOS UDAJE SIĘ DO ARGENTYNY I URUGUAJU

Przewodniczący Izby Deputowanych, p. Antonio Carlos udal się na pokladzie statku »Alcantara« do Argentyny, gdzie zabawi w Buenos Aires okolo 30 dni, zamieszkujac u swego brata Jose Bonifacio, który jest tam ambasadorem Brazylii.

W powrotnej drodze p. Antonio Carlos odwiedzil takze stolice Urugwaju, Montevideo, pozem powroci wprost do Rio.

NOWY ZARZAD TOW. »ROLNIK« W GUARAPUAWIE

Dnia 2-go lutego b. r. odbylo sie Walne Roczne Zebranie Towarzystwa Rolniczego »Rolnik« w Guarapuawie, na ktorém jednoglosnie wybrano przez aklamacje nastepujacy zarzad: Prezes - p. Michal Cieślak; Wice-prezes - p. Jan Kamifski; I sekretarz - p. Franciszek Mitański; II Sekretarz - p. Szymon Oszaj; Sekretarz oficjalny - p. Franciszek Krasnoki; Skarbnik - p. Antoni Palfiski; bibliolekarz - p. Aleksander Kubiszyn, gospodarz - p. Stanislaw Sosniowski; Komisja Rewizyjna: Josef Pawlaczyn, Jan Jastrzebski i Tomasz Hartowski.

Dnia 15 lutego urzadzono wspaniala zabawe w sali T-wa Polskiego, dochod przeznaczono na budowe wlasnego domu na Morro Grande z zamiarem uruchomienia szkoły polsko-brazylijskiej, której to dotad niema i polko doświadczenie, na 1 hektarze ziem dobrej i rownie wspanialomyślne ofiarowanej przez p. Aleksandra Kubiszyna.

Michal Cieślak - prezes Franc. Mitański - I. Sekretarz.

KURTYBYA

Program przyjezda J. E. Ks. Arcybiskupa At'co Eusebio da Rocha

Przyjezde nowego Arcypasterza odbadzie sie bardzo uroczyscie; wezmą w niem udzial nie tylko duchownienstwo i wierni, ale takze wladze swieckie i wojskowe.

J. E. Ks. Arcybiskup Alfico Eusebio da Rocha przyjezde specjalnym pocigiem, który zajedzie na stacje kurytybska o godzinie 4-tej po poludniu.

W salonie na stacji kolejowej powitaja dostojnego Arcypasterza p. gubernator Stanu Paraná, dowódzca V-go Okregu, przewodniczący Izby Deputowanych, prefekt miasta i przedstawiciele innych wladz.

Następnie Jego Ekscelencja uda się do palacu Kongresu i tam przywiedzie szaty liturgiczne, pozem zostanie poprowadzony procesjonalnie do katedry metropolitalnej awenida Rio Branco, plac

Generoso Marques i plac Tiradentes.

Uklad procesji nastepujacy: na przedzie krzyz, uczniowie kolegiow zakonnych i parafjalnych, Stowarzyszenia »Dzieci Marji«, Sodalicje Młodzieży Męskiej, Bractwa, Stowarzyszenia Katolickie Robotników, członkowie Konferencji św. Wincentego a Paulo, Słow. Pań Miłosierdzia, Klerycy, kapłani, wladze, biskupi i wreszcie sam Ks. Arcybiskup; za ks. Arcybiskupem poszepowac będzie orkiestra, a następnie wierni.

Przed katedra J. E. Ks. Arcybiskupa powita w imieniu ludosci Dr. Manoel de Lacerda Pinto; w katedrze zostanie odspiewane uroczyscie »Te Deum«, oraz odbada się inne ceremonie związane z objęciem Archidiecezji. Po uroczysci w katedrze J. E. Ks. Arcybiskup uda się do palacu Arcybiskupiego przy awenida Dr. Jayme Reis.

PODROZENIE MLEKA

Dostawy mleka, na ostatnim swem zebraniu postanowili podniec cenę mleka o \$100 na flasce; otdad fiszka mleka kosztowac bedzie \$500.

W KILKU SLOWACH Z CALEJ Brazylii

Z Rio donosza, ze wojska I Okregu Wojskowego otrzymaly rozkaz stania w pogotowiu; nie wiadomo, jak sie przyzwyzy tego rozporzadzania.

Konsul Austrii z Kurytyby, p. Bertold Hauer wyjechal na wakacje do Europy; zastepuje go p. Jan Stastny.

W miejscowosci Ca'ias (Stan Rio) rolnik Dyonizy Franciszek da Cruz z blahego powodu zabil siekiera swa towarzysza Florę Silva; pozem ukryl zwloki w lesie.

W rzecze Acary na przedmieciu Rio, dwaj kapiacy sie bracia Florencio i Rubens Jardim Ramos, wpadli w wir rzeczny, utoneli.

W Rio 20 osob zatrulo sie zepsutym miesem w pewnej restauracji polozonej przy ulicy dos Arcos.

Ostatnie wiadomosci

W Nowym Jorku strejku okolo 25 000 robotnikow. Wlosi odnieśli nowe zwyciestwo na froncie polnocnym. Lotnicy wloscy zbombardowali kolumnę wojsk rasa

ISKIERKI

W Bronicach pow. czarnkowskiego urodzilo sie w pewnej rodzinie bezrobolnego dziecko z zablaja glowka, martwe. Dziecko to bylo 12-lem skolel dzieckiem w rodzinie, z ktorych osmloro zyje i sa zupełnie normalne.

We wsi Biskowice nafraciono na obfite poklady rudy zelaznej. Odkryciami zainteresowala sie jedna z firm francuskich, która wyslala do Sambora specjalna komisje.

Przed sadem doraznym w Krakowie odpowiadal Stefan Grenda, deserter wojskowy, który chcąc zdobyć cywilne ubranie, zasrzell w Tatrach inżyniera Dyljona. Sad skazal Grendę na karę smierci przez rozstrzelanie.

Sad okragowy we Lwowie po przeprowadzeniu sledstwa wydal wyrok skazujacy na 2 i pół miesiaca arestru dyrektora Zakladu Gluchoniemych Mieczyslaw Kempę za oszczerstwo rzucone na pracujacego od lat 11 w tym zakladzie katechetę ks. Wladyslaw Szanowskiego. A poniewaz oszczerca oparl sie na zeznaniach nauczycielki Wilhelminy Slesin, skiele, przeto i ja skazal sad na 2 miesiaca arestru.

Straszną przestroga dla innych winny sie stad juz dwa w ostatnim czasie wypadki w Warszawie spalania sie czlowieka w lozku w następstwie polozenia sie i zaśniecia z pierosem w ręce.

Wielkopolska tegoroczny zjazd katolicki urzadzil 28 i 29 ozerwca w Bydgoszczy.

Na katolicki Uniwersytet lubelski zbiorka w r. 1935 w otej Polsce przyniosla brutto 31.692 zlotych, z czego po obliczeniu kosztow uzyskano na czyste 26 000. Diecezja krakowska zlozyla 2025 zlotych.

Młodzież akademicka z oatej Polski przygotowuje na 3 maja wielka uroczyscose na Jasnej Górze; mianowicie zlozenie uroczysci slubow i obranie Matki Boskiej Czestoohowskiej za patronkę polskiej młodzieży akademickiej.

Znany chór katedry polnainskiej, kierowany przez ks. dr. Gieburowskiego, wyjechal za granice i urzadzil szereg koncertow zlozonych z religijnych utworow polskich w Wiedniu i Budapeszcie. Jezeli w jesieni juz odbada sie uroczyscose kanonizacyjne Andrzeja Boboli, to chór poznanski pojechalby do Rzymu i tam przed Papiezem wykonalby ku Jego czci skomponowany przez ks. Gieburowskiego nowy motet.

Najpoczytniejsza ksiazka od kilku tygodni w Polsce jest nie zadna z powiesci nagrodzonych, lecz pamietnik gen. Slawoj Skladkowskiego »Strzyp mieldunkow«, w ktorym minister odelania w sposob sensacyjny kalisy waznych zdarzen politycznych w naszym państwie za rzad Marszałka Pilsudskiego, wszystko, bowiem notowal sobie na goraco w swoim dzienniczku tuż po kazdej rozmowie z Marszałkiem, który jak sie okazuje, interesowal sie w państwie wszystkim i decydowal o wszystkim.

Upadlosc oglosil »Tygodnik Ilustrowany« w Warszawie, niegdys wśród pism w Polsce zajmujacy pierwsze miejsce.

Tuchaczewskij, marszalek krola angielskiego przejezdzal przez Warszawa, pod która w najazdu bolszewickiego, Musial o tem zapewne rozmyslac w przejezdzie przez Polske.

Znowu 2.000 emigrantow przyjechalo z Francji do Polski. Wrócilo stamtad 100 tysiecy Polakow.

NARODZINY GAZETY

VII. POSZUKUJE... KUPIE... SPRZEDAM!

Ogloszenie zabiera głos. Juz wiem, kto mię będzie szukał. Młoda dziewczyna w zniszczonej sukiencezynie, pozabawiona zarobku, powoli, ale sumiennie przeczyta dziale »Wolne posady«. Bezrobotny - jak codziennie - rzuci okiem na rubrykę »Praca«. Biedna wdowa, matka sześciorga dzieci, utrzymująca się z szycia, raz jeszcze spróbuje, czy ktos nie sprzedaje tanio masywny do szycia.

I jeszcze - ten szuka pokoju, tamten - sprzedaje meble albo ubranie. Wtem zawsze, czego ludzie szukaja, co chceliby mieć, a czego się pozbyc. Jesli mają pieniadze: kupuja obrazy, ładnie oprawione ksiazki, albo poezycyja na procent. Jesli bieda w kraju, sprzedaje się co tylko mozliwie: stare ubranie, niezapelnie zniszczoney plaszczyk, meble, czasem - mój Boze! - zegarek pamiatkowy lub inny klejnot. Wszyskie dole i niedole powierzają mi ludzie. Bo ogloszenie w gazecie pragnie kaademu usluzyc.

Wiedzie jut, gdzie mię szukać, prawda? Na ostatnich stronicach dziennika równoleżnik uszerogowane kolumny, wąskie a długie, prawie jak szeregi żołnierzy na defiladzie. To są »drobne ogloszenia«. Jedno do drugiego bardzo podobne, tylko troska inna. Ale jesli uważnie przeczytacie ten dzial gazety, uslyszycie czasem jakby cichy jęk i urzycie smutne, zaplakane oczy tych, co z nędy musieli pozbyc się najpotrzebniejszej rzeczy. A ja - staram się tylko zawsze, by ten, co chce sprzedać, znalazł kupca, a ten kto poszukuje pracy - warsztat i zarobek.

Przyznam się cprawda, że daleko ładniej wygladam jako reklama prasowa. Czy przypominacie sobie te piękne panie, uśmiechające się z gazet i zachwalające doskonale mydło? Albo młodych, elegancko ubranych panów, polecających znakomitą wodę do ust lub... srodek na odelki? Musicie przyznac, że takie odoblene ilustracje ogloszenie latwiej swroci uwage. Czytacie je chętniej, bo litery są duże a ładna ilustracja wprost przyciąga wzrok. Za taką reklamę trzeba też jednak znaczenie więcej zapłacić aniżeli za zwykłe drobne ogloszenie na ostatniej stronie gazety. (C. d. n.) Jerzy Gutsch.

Odpowiedzi Redakcji

P. M. Cieślak. - List pienietny otrzymalismy; dziękujemy. Korespondencje zamieslosamy. P. Br. Opankowski. - Prosimeratę za 1936 rok otrzymalismy; dziękujemy.

Domawiamy się, iż ruchliwa firma PARANPOL (Emiliano, Kimak & Co) sprowadzila do swego skladu, mieszczacego się przy placu Coronel Eneas 45, naczyinia kuchenne, nakrycia stolowe itp. Rodzaczki nasze skorzystaja zapewne i zakupy swe załatwiać będą w tej solidnej polskiej firmie.

Wojciech Musiał

Dnia 20-go lutego, po długiej a przykocnu bardzo ciężkiej chorobie zmarł 85-letni Wojciech Musiał zapozatrzon 88. Sakramentami, we wieku lat 73.

Zmarly wyemigrowal z Polski w 1884 roku z powiatu gorlickiego i przybyl do Parany na Thomas Coelho.

Zmarly byl wzorowym rolnikiem, dobrym ojcem i przykladnym katolikiem. Byl gorliwym czytelnikiem »Przyjacela Rodziny« i członkiem »Oswiaty«; przez 32 lata byl starszym w Bractwie Rodzanicowem.

Pogrzeb odbył się na drugi dzien przy licznym udziale krewnych, sąsiadów i znajomych.

Pozostawil w smutku żonę, 7 synów, 4 corki i 35 wnuków.

Niech odpoczywa w pokoju! Syn Michal Musiał.

ELIXIR 914

Uzywajac go zauwazasz sie po kilku dniach: 1) Krew czysta, wolna od wszelkich nieczyszcosci i dobry stan zdrowia. 2) Znikniecie przyzroczow, gzymy wrzodow, swedzenia, ran i zrazyczy i t. p. 3) Znikniecie zapalenia kromasty, zmnas, bolow w koscicach i bolu glowy. 4) Znikniecie objawow syfilisowych wszelkich nadmagan spowodowanych przez syfilis. 5) Zoladek i kiszki beda w doskonaly stan, bo »Elixir 914« nie atakuje zoladka i nie zawiera jodkow.

Jest jedynym lekiem w czyszczeniu krwi, które posiada swiadczenia szpitala, tudzież specjalistow w chorobach osau i zoladkowych na tie syfilisycznym.

Companhia de Terras do Norte Paraná Palace Hotel

Stacja kolejowa w Londrinie

ORLE

Druga Rezerwa Polska na ziemiach Komp. angielskiej Północnej Parany.

Zapełniwszy w całości pierwszą rezerwę zwaną Warta, Kompanja zarezerwowała drugi obszar pod nazwą Orle, dla kolonizacji polskiej.

Orle leży w odległości 14 kilometrów od Londrina, miasta nowego i stacji kolejowej i 8 kilometrów od Arapongas także przyszłej stacji kolejowej, połączone z pysznymi drogami automobilowymi.

Orle leży w dorzeczu rzeki Pirapó, na wysokości 600 do 700 m. ponad poziom morza. Ziemia pierwszorzędna, z dobrą wodą, o wielkiej wydajności: kawy, bawelny, ryżu, kukurydzy, drzew owocowych etc. Teren falisty, zalesiony gatunkami drzew jak: peroba, cabriuva, pau d'alto, cedr, palmito i wieloma innymi świadczącymi o urodzajności ziemi.

ORLE leżąc tak wysoko i nie posiadając bagien, niemożliwe mieć malarji.

Loty od 5 akrów w zwyczajnie 400\$000 za akier gotówka lub esteroletnie spłaty z 8 proc. rocznie od pozostałego kapitału.

Blizszych informacji udzielają: **COMPANHIA DE TERRAS NORTE DO PARANÁ**, S. Paulo, rua 3 de Dezembro 48, caixa postal 2771. LONDRINA, Dyrekcja tejże Kompanji.

CAMBARA: Paraná — Ignacy Szańkowski, główny agent tutejszej z ORLEM Kolonizacji polskiej, który wydaje bilety darmowe z Cambará aż na Orle.

Zapraszamy wszystkich zwiędzić nasze Kolonie, bez obowiązku kupna i z powrotnym biletem darmowym!

Marcina Jarugi

Rua Barão do Rio Branco 60. Telefon 989-468.

CURITYBA — Paraná. Kuchnia pierwszorzędna.

Urządzenia wspaniale w modnym żelazo betonowym pałacu z wszelkimi wygodami i higieną. Gmach posiada 14 departamentów a 78 pokoi urządzonych z komfortem.

Winda dla gości do dyspozycji. Ceny przystępne.

Klinika Dentystyczna

JAN SKALSKI Chirurg - Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Przyjmuje w każdej chwili. Rua Brigadeiro Franco N. 1985 róg Aquidabam — CURITYBA

Fabryka Posadzek

Humberto Taroco & Cia.

Rua Visc. Rio Branco 1500

— Kurytyba —

Najtańszy a największy skład posadzek w Paranie

Baczność! Uwaga!

Nowy i duży wybór książek do nabożeństwa w wszelkich oprawach i cenach.

Obrazy religijne każdego rozmiaru — Różańce, Szkaplerze, Medaliki, Obrazki do książek do nabożeństwa, Lichitarze, Krzyże i figury do kaplic kościelnych i domowych, papiery jedwabne i inne rozmaitego koloru na choinki oraz do oprawy książek i t. d. Tabliczki, zeszyty szkolne, ołówki kolorowe, farby do malowania, piórnik, cykle i t. d.

Korzystajcie z okazji!

Wszelka sprzedaż po cenach zniżonych. Drukarnia, Introligatornia i Fabryka pieczętek gumowych oraz metalowych. **C. E. SCHULZ & COMP.** (Cezar Schulz)

Rua Barão do Serre Azul 66-72 Curityba, Estado do Paraná.

FIRMA PARANPOL

(EMILIANO, KIMAK & CO.)

Zorganizowała w swym składzie:

DZIAŁ NACZYŃ KUCHENNYCH: aluminiowych, emaljowanych

i żelaznych, oraz

DZIAŁ NAKRYĆ STOŁOWYCH: noże, widełce, łyżki, noże

kuchenne, siekierki i t. p.

Maszyny i narzędzia rolnicze, preparaty chemiczne dla rolnictwa, radio - odbiorniki, ołówki Majewskiego, stalówki Wasiliewskiego etc. etc.

Caixa Postal III Telefon 1 - 7 - 6 - 1

Praca Coronel Enéas 48 (dawniejsza Praca da Ordem).

CURITYBA.

Rodolpho Strobel

IMPORTOWIEC

PRACA CORONEL ENÉAS Nr. 119 — Paraná

Kurytyba — Telefon 197.

Wielki skład: Wapna, Cegieł, Posadzek, Dachówek Francuskich płaskich i okrągłych, Piasku Cementu, Bur kamiennych różnej wielkości: sprowadza wprost z najlepszych i najtańszych Fabryk zagranicznych. Szaliby żelazne do betonu do budowli nowoczesnej. Cement, oleje, farby, pokosty, oraz wszelkie przyrządy do ustępów, kafele, rury galwanizowane, dachówki ogniotrwałe.

Słynne lekarstwo HAEMATOGEN D-RA HOMMELA

rozpowszechnione na całym świecie już od 35 lat działa znakomicie przeciw: Anemii, Sklerozie, Suchotom, Malarji — Neurastenji, febrze, grypie, zapaleniu płuc, szkarlatynie, odrze, chorobom kobiecym, skrofulom, astenji i t. d.

lekarstwo

Haematogen

D-RA HOMMELA

działa zawsze z zupełnym skutkiem.

Przedsiębiorcy i Kupcy ogłaszajcie się w „LUDZIE”

APTEKA HUMANITARIA — DROGARIA

Rua Dr. Trajano Reis N 37 — Curityba

Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.

Recepty lekarskie załatwia się prędko i sumiennie.

CASA JACOB

Praca Cel. Eneas Nr. 38

(dawniej Praca da Ordem)

obok Egreja da Ordem,

kupuje i sprzedaje meble nowe i używane po cenie niskiej.

Kurytyba — Telefon 1893.

Ks. Franciszek Sokół

GAWĘDY O WSZYSTKIEM

Tematy nie straszne ale na czasie

XX.

Więc co zrobić z nadmiarem ludności w Polsce?

Jedynie własne, nasze kolonie, rozwijałyby to zagadnienie, dopóki ich jednak nie mamy (a mieć je musimy) nawet lekki odstęp ludności naszej za granicę będzie ulgą dla przeludnionej Polski, nie wolno więc bałamuć się siebie i drugich hasłami, że emigracja z Polski jest zbędną.

Bo pamiętać musimy:

a) że w Polsce przybywa rocznie pół miliona ludności,

b) że wyróżnów żydów niepodobna i że ich nam z tego nie przyszo.

c) że można usunąć ich z Polski lecz na to trzeba dużo czasu.

d) że niema co myśleć o zatrudnieniu nadmiaru ludności naszej w przemyśle.

e) że ziemi w Polsce jest za mało dla wszystkich.

f) że na podniesienie oświaty rolniczej w Polsce takiej która by zapewniła ludności większe plony i chleb, potrzeba dużo czasu, a tego czasu my nie mamy na zbity. Dziś cierpi głód i chłód nasz brat w Polsce.

g) że ograniczanie przyrostu naturalnego ludności będzie przesłaniem przyszłości Polski, kreśleniem bowiem wielkie i liczne narody mogą się rozwijać skutecznie i tworzyć bezpieczną dla swej kultury przyszłość.

Dla nas starszej emigracji, nawet tych którzy Polski nigdy nie widzieli, którzy od pokoleń rodzili się za granicami Macierzy, nadszedł czas pomóżenia naszym braciom w kraju. Każdy z nas może być stu-procentowym Bractwem a przecież pamiętać o swem pochodzeniu, o tych bliskich nam krwłą językiem, bliskich nam kulturą i historią, którzy w Polsce rodzą się, którzy w Polsce żyją, którzy w Polsce umierają, którzy w Polsce żyją, którzy w Polsce umierają, którzy w Polsce żyją, którzy w Polsce umierają.

swą ojczyznę Ameryką Północną, lecz nigdy nie słyszałem aby który z nich wstydził się swego macierzystego pnia od którego ode rwał się. Dzisiejszy prezydent Ameryki Roosevelt zawsze z chlubą podkreśla iż pochodzi z narodu holenderskiego.

Nie idzie o składki dla Polski, idzie o okazanie serca tym którzy pomiędzy nas z Ojczyzny przychodzą obecnie. Idzie o zapiekanie się najnowszą emigracją, o stworzenie dla niej takich warunków, aby po przybyciu do Brazylii znaleźli w nas nie bogatych wujaszków kręzą

WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCE

P. Prezydent R. P. Mościcki PRZYJĄŁ EMISARJUSZA LITWY

Z Warszawy donoszą: Pan Prezydent R. P. Ignacy Mościcki przyjął wysłannika litewskiego, który na Litwie odgrywa poważną rolę, hrabiego Zubowa. O tem przyjęciu ani nie wydano żadnego komunikatu ani też nie piszą dzienniki w stolicy. Faktem jednak jest, że wizyta hr. Zubowa u głowy Państwa Polskiego wiąże się z konferencją, jaką odbył litewski minister spraw zagranicznych p. Łozorajtis w Paryżu z p. ministrem F. Andin, oraz w Berlinie z niemieckim ministrem spraw zagranicznych baronem von Neurath.

500 TYSIĘCY ZŁOTYCH Z BANKU POLSKIEGO NA POMNIK MARSZAŁKA

Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego postanowił ogłosić powszechny, nieograniczony żadnymi warunkami konkurs dla artystów polskich na budowę pomnika Marszałka, który stanie na placu na rozdrożu Alei Ujazdowskiej, w miejscu, gdzie niedys

cząc nosem nad biednym kuzynkiem, lecz oddanych im braci.

Idzie o zjednoczenie dużych naprawdę sił waszych, dziś nikłych w rozbiłcu lub bezczynności, o wykorzystanie ich nie wyłącznie dla siebie lecz i dla braci emigrantów, poniewieranych dziś często przez wszystkich z powodu braku zajęła się waszego ich losem.

W Ameryce Południowej powinna dziś powstać jedna, wielka organizacja, skupiająca wszystkich polaków, z jednym tylko celem: Oplek nad emigrantami z Polski. Jak powinna wyglądać podobna organizacja napiszę kiedy indziej, a napiszę tem chętniej, jeżeli obecna „Gawęda” nie naraził mnie na nowe błękanie po kampele dla wyszukania sobie kryjówki przed jaką nową Ligą.

MANIFESTACJA ANTYNIE-MIECKA W WARSZAWIE

Prezes organizacji studentów w Berlinie R. Koenig nie mógł wygłosić zapowiedzianego odczytu w Warszawie, ponieważ demonstrowali przeciw niemu studenci, odnoszący się wrogo do programu narodowo-socjalistycznego. Odczyt został zorganizowany pod protektorem rządu polskiego a tematem jego było zobrazowanie tendencji, panujących na uniwersytetach niemieckich.

NA POLSKĘ SPADŁY ZNÓW MILJONY ?

Z Warszawy donoszą: Wersje o olbrzymich spadkach z zagranicy dość często wstrząsają umysłami polskimi. Ostatnio prasa polska jest pełna wiadomości o milionach, pozostawionych przez Strzeleckiego, odkrywcy złota w Australji. Ostatnio członkowie rodziny Dębickich, zamieszkali w różnych miastach Polski, zainteresowali się spadkiem po jakimś Ludwiku Dębickim zmarłym w roku 1919 w Meksyku. Dębicki pozostawił po sobie majątek wartości 150 milionów dolarów.

Do spadku tego zgłosili pretensje Dębicy, zamieszkali na pograniczu polsko-rumuńskim, na Bukowinie. Dębicy i innych miejscowości również domagają się przyniesienia im praw do tej olbrzymiej fortuny.

skiego uchwaliła 500,000 złotych na budowę tego pomnika.

KATASTROFALNY WYLEW WE WSCHODNICH POWIATACH POLESIA

Na skutek podniesienia się stanu wód we wschodnich powiatach Polesia nastąpił katastrofalny wylew, który w niektórych miejscowościach przybrał rozmiary żywiołowej katastrofy. Z powodu podmycia nasypów drogowych i terwina jednego z mostów na głównym szlaku około pięćset furmanek włościańskich zostało uwieczonych w pobliżu Pińska bez możliwości ruszenia naprzód, lub cofnięcia się w tył.

CUDEM OCALONA NAUCZYCIELKA

Z pociągu, zdążającego z Wilna do Smorgoni, wypadła nauczycielka z Sukniewic p. Cwiklanka. Wysła ona przed stacją na pomost, dzielący dwa wagony i straciwszy przytomność, spadła pod wagony będącego w ruchu pociągu.

BOBBY POD OŁKUSZEM

Pod wsią Chęchtło w powiecie ołkuskim, wykryto nad brzegami Białej Przemszy obecność bobrów. Ludność naliczyła 5 sztuk bobrów.

Wykrycie bobrów nad Białą Przemszą

zrobiło ogromne wrażenie, gdyż oddawna uważano, że całe te zwierzęta futerkowe wyginęły zupełnie w Polsce centralnej. Towarzystwo prawidłowego myślenia w porozumieniu z władzami powiatowymi postanowiło dolożyć wszelkich starań, aby kolonia bobrów pod Ołkuszem uchronić przed zagładą.

Zniżka 10, 15, 20 i 30 proc. w ciągu 15 dni

Z powodu wielkich zmian jakie mają nastąpić przy końcu miesiąca w naszym składzie dajemy jedyną okazję, z której mogą skorzystać przedewszystkiem młode Panie.

- Do ślubu dla młodej pani:**
- Opale szwajc. różnyh kol. z 2\$800 za 1\$800
 - Opale »Cambrala» różn. kol. z 3\$000 za 2\$000
 - Opale »Cambrala» 1-ej klasy z 4\$500 za 2\$800
 - Obrusy Damask, białe i kol. z 5\$000 za 3\$500
 - Obrusy Damask, lniane z 12\$000 za 8\$500
 - Obrusy »Granite» i w kratki lniane z 11\$000 za 7\$000
 - Kretony 1-ej kl., 1,40 szer. z 5\$000 za 4\$000
 - Kretony półlniane 1,90 szer. z 6\$000 za 5\$400
 - Kretony półlniane 2,10 szer. z 7\$000 za 5\$800
 - Kretony półln., gr. 220 sz. z 7\$500 za 5\$900
 - Płótno do stołu z 2\$500 za 1\$800
 - Płótno na ręczniki i szlafroki, szer. 1,40 z 6\$500 za 4\$500
 - Płótno na sienniki, grube z 1\$500 za 1\$100
 - Płótno ciemne, gr. 1,40 sz. z 4\$500 za 3\$000
 - Płótno »Damasko» 1,40 sz. z 5\$000 za 4\$000
 - Płótno »Damasko» 1,40 sz. z 5\$000 za 4\$000
 - Płótno na poszewki z 1\$300 za 1\$200
 - »Crepon» japoń. na kimony z 4\$000 za 2\$700
 - »Setim» »Duckin» podwójny na nakrycia z 6\$000 za 4\$000
 - Tul jedw. 2 m.sz. na welony z 12\$000 za 9\$500
 - » m.sz. na wel. z 20\$000 za 15\$000
 - Jedwab biały i kol. Chantung z 5\$000 za 3\$500
 - » krepą grubą, białą i kol. z 7\$500 za 5\$800
 - » Bacarał, biały i kol. z 12\$000 za 10\$000
 - Koronki wybór z 15\$ za 6\$000
 - Ręczniki »Combate» z 1\$500 za \$900
 - Ręczniki Amerykańskie z 2\$500 za 1\$500
 - Ręczniki 1-ej klasy z 3\$500 za 2\$500
 - Ręczniki w paski z 5\$500 za 3\$500
 - Ręczniki kapiel. Alagoana z 6\$000 za 4\$000
 - » kapiel. »mercerizadas» z 12\$ za 8\$000
 - » kapielowe w paski z 16\$ za 12\$000
 - Obrus i 6 serwetek z 20\$ za 11\$000
 - Nakrycia na 2 os. (fustão merc) z 18\$ za 12\$
 - Nakrycia na 2 osoby (Iniane) z 25\$ za 18\$000
 - Nakrycia na 2 os. lniane Granite z 45\$ za 32\$
 - Nakrycia na 2 os. jedw. 1-ej klasy z 50\$ za 38\$
 - Koldry ciemne z 18\$ za 13\$500
 - Koldry ciemne, grube, kol. z 80\$ za 20\$000
 - Koldry ciemne na 1 osobę z 8\$ za 5\$000
 - Batyst gładki bez kolorów, m. z 12\$000 za 9\$000
 - Perkalik w kolorach z 1\$600 za 1\$300
 - »Linon» gładki w wzorach z 1\$400 za \$900
 - Perkalik wybór w wzorach z 2\$ za 1\$500
 - Plusze włosiate, jasne i ciemne z 2\$500 za 1\$800
 - Plusze w kratki, kolorowe z 2\$500 za 1\$800
 - Plusze barchan gładki, kol. z 3\$500 za 2\$500
 - Brimy, xadrez, płótno w kratki, zefir, trykolina i kaszmir z 1\$500 za 1\$100
 - Brim gruby, mocny z 1\$800 za 1\$300
 - Brim w kratki, ciemny z 2\$200 za 1\$800
 - Brim w deseniach z 2\$800 za 2\$000
 - Brim mocny jak stal z 3\$500 za 2\$600
 - Brim »Gabadine» typ kaszmiru z 4\$500 za 3\$500
 - »Cassineta» prawdziwy z 6\$000 za 4\$000
 - Płótno w kratki prawdziwe z 1\$300 za \$900
 - Płótno ciemne z 2\$000 za 1\$500
 - Płótno grube z 1\$600 za 1\$200
 - Płótno ciemne, prawdziwe z 1\$800 za 1\$200
 - Xadrez grube z 2\$200 za 1\$500
 - Xadrez »Blumenau» grube z 1\$800 za 1\$300
 - Zefir na koszule z 2\$200 za 1\$600
 - Zefir angielski na koszule z 2\$200 za 1\$600
 - Zefir rodzaj trykoliny podw. z 2\$500 za 2\$000
 - Trykolina 1-szej klasy z 3\$500 za 2\$500
 - Trykolina w kratki jedwabna, z 5\$ za 3\$500
 - Kaszmir na ubrania z 1\$800 za 10\$000
 - »Lasticutina» angielska na ubranie do ślubu z 50\$000 za 35\$000
 - Morim »Emilia» prawdziwy, sztuka 10 metrów z 12\$000 za 9\$500
 - Morim »Povo» pr.szt. 10 m. z 16\$000 za 12\$000
 - Morim »Telephone» sztuka 10 m. z 20\$ za 15\$
 - Morim Mercantil »Cambrala» sztuka 10 m. z 25\$ za 17\$
 - Płótno bawełniane surowe »Indio», prawdziw. 10 m. z 10\$ za 8\$500
 - Płótno bawełniane surowe »Indio», 1-ej kl. 10 m. z 15\$ za 11\$000

Różne:

- Pończochy szcok. dla dzieci z 1\$200 za \$800
- Szkarpetki szcokkie 1\$500 za 1\$000
- » jedwabne fantaz. 3\$500 za 2\$000
- Pończochy szcokkie z 2\$500 za 1\$500
- Pończochy »mercerizado» z 1\$500 za 1\$000
- Pończochy lniane 1-ej klasy z 6\$000 za 4\$000
- Pończochy jedwabne z 4\$000 za 2\$500
- Pończochy 1 ej klasy z 6\$000 za 4\$000
- Kapelusze dla dzieci z 6\$000 za 4\$000
- Kapelusze dla chłopców z 13\$000 za 8\$600
- Kapelusze welniane z jedw. futrem z 18\$000 za 12\$000
- Kapelusze filcowe z 40\$000 za 22\$000
- Parasole czarne z 18\$000 za 11\$500
- Parasolki damskie, czarne z 15\$000 za 9\$500
- Parasolki z trykol. w kratki z 12\$ za 12\$000
- Spodnie z brimu do pracy z 8\$500 za 6\$000
- Koszule grube, do pracy, ciemne z 6\$ za 4\$000
- Krawatki dla mężczyzn z 5\$ za 2\$500
- Chusteczki, lusterka i mydełka z \$800 za \$800

Tylko w składzie CASA DO POVO

który jest najtańszy w mieście.
Praca Cel. Eneas 129
Telefon 321

Sklep

Artykułów Spożywczych Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE

Nawozy Sztuczne i Makę Kostną
PRACA COBONEL ENEAS 30, RÓG SÃO FRANCISCO 57
obok Igreja da Ordem — C U R Y T Y B A

leczy reumatyzm, bóle, piersiowe, bóle zębów uszu, nerwałgi, kolki, świeże rany i t. p.
Lekarstwo używa się przez nacieranie.
Jest do nabycia we wszystkich aptekach.

Dr. J. Aleksander Dobrowolski
Konsultorium: Plac Tiradentes Nr. 322 (Kurytyba) tuż obok fabryki czekolady Bascala.
Klinika ogólna i chirurgja: Leczenie złamań kości. Leczenie zylaków i hemoroidów.
Własne laboratorium analizy mocz, krwi, śliny i t. p. Mikroskopja.
Godziny przyjęć od 10-12 rano i 15-19 wieczorem.

Dr. Carlos Moreira OKULISTA
Profesor fakultetu medycznego
Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. — Konsultorium: Avenida João Pessoa 68, nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 po południu.
Rezydencja: Visconde de Nacar 809
Telefon 8-8-8.

„A VENCEDORA“
Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w psplerki owijanych.
Cukierki malinowe, kokosowe, żółte, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, m. czarne i gumowe. — Prócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
FRANCISZEK LACHOWSKI.
Curityba — Rua Cabral N 451 — Curityba

Çasa de Saude „São Francisco“
DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
DR. JORGE MEYER FILHO
Rua São Francisco N. 25 — Curityba
Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach zastosowanie sztucznego pneumatora X przy osobach cierpiących na płuc. — Nowoczesny aparat Roetgena. — Dia termja. — Sztuczne promienie ultra fioletowe, stoneczne, Zyskopia i t. d. — Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 i pół i od 1-5

Wmawiasz w siebie! Nic ci nie jest!

Prof. Wenckenbach demaskuje hipochondryków

Zapelniając poczekalnie wle-tych doktorów, zanudzają słyn-nych profesorów, są śmieszni i tragiczni zarazem — ci chorzy z urojenia. Śmieszni są przez swą manję, tragiczni, bo cierpią rzeczywście na swą urojoną chorobę, odczuwają rzeczywście setki dolegliwości urojonych, wmo-wnych i wreszcie... wpędzają się w rzeczywista chorobę serca. Każ-dy z nas zna takich wielu a mo-że... jest nim właśnie.

Wiem, wiem, czytelniku, że za-przeczyć gwałtownie. I ty jesteś rzeczywście chory, ale posłuchaj, co o chorzy z urojenia mówi największa sława światowa prof. Wenckenbach.

Profesor Wenckenbach widział takich chorzy z urojenia mnó-stwo w swej bogatej praktyce i teraz pozna ich już po czysto zewnętrznych oznakach. Taki chy-ry przedewszystkiem chwytają się za serce — I już tem się zdradza. Cierpienia chorego są zupełnie innego rodzaju, odbijają się na odległych od serca organach. Chwył za serce — to pierwszy znak hipochondrii.

Następnie pacjent zaczyna dłu-go, rozwlekle, z wszelkimi szcze-gółami z lubością niemal opowia-dać o swej chorobie. To drugi znak. Rzeczywiście chory nie zno-si swej choroby, ale chce o niej mówić. Hipochondryk zaś bierze swą chorobę niezwykle poważnie. Wymaga tego też od doktora. Każde badanie jest dla niego za krótkie. Chce, by wykrywali jego nieistniejącą chorobę przy pomocy całego arsenału nowo-czesnej medycyny. Gdy doktor kończy badanie, mówi rozkoro-wanym głosem: »Już.

Doktor już teraz wie napewno z kim ma do czynienia. Prawdzi-wie chory na serce nie znośi dłu-gich badań i poważnej młny dok-tora. Tem słówkiem »już?« po-wiedziat pacjent wlecie, niż wszel-kie badania. Jego cała choroba polega na imaginacji, na starga-

Za sto złotych sprzedano chłopca

BANDZIE CYGANÓW
Do przytułku miejskiego w Warszawie przywieziono 11-let-niego chłopca, nieznanego nazwi-ska, imieniem Piotruś, którego przygody przypominają sensacyj-ną powieść. W czasie obławy w powiecie krośnieńskim na Pomo-rzu, jeden z policjantów zauwa-żył cyganke, prowadzącą chło-pca o jasnej cerze. Cyganke za-trzymano — tłumaczyła się ona, że chłopca otrzymała »w poda-runku« od swego kochanka.
Jak stwierdzono, cyganika na-

nych nerwach. Posa tem jest zdrów jak ryba.
Profesor Wenckenbach chętnie i często mówi na ten temat: szcze-gólnie z laikami i napewno leczy w ten sposób chorzy, którzy ni-mi nie są, równie skutecznie, jak to czyni dzięki swej opecce z ty-mi, którzy chorzy są rzeczywście.
A może i Ciebie, Czytelniku?

Weronikę Jagodę osadzono w areszcie, a za Romanem Ówie-kiem rozesłano listy gończe. Po-lligla prowadził energiczne docho-dzenia, w celu ustalenia pocho-dzenia chłopca.

NIE ZGADZA SIĘ NA ROZWÓD CHOĆ SAM

POŚLUBIE SIEDEN ZON
Rabinat warszawski był wi-downia niezwykłego zajścia. Do rabinatu zgłosiła się Chaja Ma-nowiner (Stawki 79), która przy-

rowadziła ze sobą swego męża — Chaima Drosberga. Drosberg uciekł od żony przed 5-ciu laty, gdy obecnie powrócił pora-uc-

na żona zażądała od niego zgo-dy na przeprowadzenie formal-nego rozwodu. Drosberg za zgo-dę na rozwód żądał znacznej su-my pieniędzy. Chaja Manowiner, nie mając innego wyjścia, posta-nowiła zażądać od rabinatu roz-strzygnięcia całej sprawy, spo-dziewając się, że Drosberg sko-ńczi do ustępstw.

W rabinacie wyszło na jaw, że Drosberg, który tak »kocha-swą żonę, że żąda »odsiępnego« za udzielenie rozwodu, w ciągu 5-ciu lat swej nieobecności zą-żył kolejno poślubić i rozwiód-zić się z 7-ma ładnymi i zamoż-ne mi żydówkami. Chaja Manowi-ner, dowiedziawszy się o prze-wrotności męża, obsypała go obelgami, a Drosberg nie pozost-ąpił się dłużny. Między małżon-kami wyłknia gwałtowna bójka, po której potłuczona żona ucie-ka z rabinatu, do Drosberga zaś wezwano pogotowie, uderzył bo-wiem żonę tak silnie, że pękła mu kość w ręce.

dował zakład dla umysłowe cho-rych, postanowił go odwiedzić. Dzwoni do bramy. Drzwi otwiera portier.
— Proszę zawezwać dyrektora za-kladu. — Jestem ministrem — mówi przybyły.
Portier uśmiechnął się pobłażli-wie i klepiąc ministra po ramieniu, powiada:
— Dobrze, dobrze, chodź pan. Mamy już dwunastu takich, pan bę-dzie trzynasty.

Ufiara powołania
— U! Mojego syna zamknęli na rok w więzieniu.
— Za co?
— Za to, że się mianą i powola-niem.
— Z jakim powołaniem?
— Z powołaniem do wojska!
Miał słuszną
— Wołę mieć tyfus, niż być miljo-nierem.
— Dlaczego?
— Bo milionerzy umierają wasy-roy, a z chorzyh na tyfus tylko 66 proc.

Ostrożność
— Leoś, gdyby cię pytał, co ro-bisz w wywili, nie mów, że handlu-jemy śledziami.
— Czemu?
— Boby cię wzięli do marynarki!

W sądzie nauowa
Policjant (zapewny chłopaka na kradzieży): — Czekaj, w sądzie nie naucaz kradzie!
— Chłopak: — O, to dobrze, bo już zjadły raz mnie łapla.
Dziwne zjawisko
Stara panna, oglądając kolekcję swych fotografii z przed laty:
— To dziwne, im fotografja star-sza, tem się młodziej na niej wy-głada.

Pan domu przyprawdza szale-żonego na ulicy chłopczyka i mówi szczerze do żony:
— Moja droga, zapiekujemy się nim. Fryzjerski ożenił się z naszym leucze jeden się pożywi.
— Ależ to nasz najmłodszy!
Pisarz
— Z czego żyje ten młody auto-wiek?
— On pisuje.
— Co?
— Listy do domu.

Klinika Dentystyczna
WINCENTY FLENIK
Chirurg — Dentysta.
Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki.
Specjalność: Wyrwanie zębów bez bólu, leczenie fistul i innych komplikacji jamy ustnej. Wprawianie sztucznych zębów
CENY PRZYSTĘPNE
Godziny przyjęć: od 8 — 11 i od 1 — 6.
Curityba — Rua Saldanha Marinho, 593 — Paraná.

WRÓBELKI NABIŁY KOTA
We francuskim mieście Dijon zauważono pewnego ranka duże-go kota, który niósł w zębach żałośne ćwierkającego wróbla. Nagle zjawilo się około 20 wró-bli, które z wielkim rozhoworem rzuciły się na mordercę, dzielnie »obrabiając« go dziobkami.
Napał był tak nagły i energic-ny, bo kot wypuścił swój łup i rzucił się do »ucieczki. Zraniony wróbelki chwilę poleżał na bruku a potem szybko przyłączając się do swych oswobodzicieli.

WESOŁY KAŁIK
»Znają takich«
Pewien minister przejeżdżając przez miejscowość, w której się znaj-